

Mazars: Tranzacțiile în Europa Centrală și de Est s-au menținut la un nivel ridicat în anul 2022 în ciuda turbulențelor regionale și globale fără precedent

Mazars, firma internațională de audit și consultanță, lansează astăzi un nou studiu, în parteneriat cu Mergermarket, care dezvăluie faptul că piața de fuziuni și achiziții din regiunea ECE s-a adaptat rapid provocărilor aparute în anul 2022.

Studiul anual, *Investing in CEE: Inbound M&A report 2022/2023*, oferă o imagine de ansamblu a activității de fuziuni și achiziții în regiunea ECE de-a lungul anului 2022 și analizează provocările și oportunitățile din următoarele luni.

Per total, regiunea ECE a înregistrat 846 de tranzacții, acestea având o valoare totală de 39,2 miliarde de euro, conform datelor raportate și având în vedere criteriile stabilite în metodologie. Deși aceste cifre reprezintă o scădere de la an la an, volumul și valoarea comunicate scăzând cu 5% și, respectiv, cu 21% față de 2021, există două circumstanțe importante de care trebuie să ținem cont.

În primul rând, anul 2021 va rămâne în continuare un an greu de depășit sau chiar de egalat, datorită ratelor scăzute ale dobânzilor din acel an și a creșterii numărului de tranzacții post-pandemie. Numărul de tranzacții înregistrate în ECE în 2022, deși în scădere, este totuși mai mare decât în orice an precedent, cu excepția anului 2021. Valoarea agregată raportată a acestor tranzacții este, de asemenea, mai mare decât în oricare an anterior, din nou, cu excepția anului 2021, depășind-o chiar și pe cea din 2016, când a atins un vârf de 38,6 miliarde de euro.

În al doilea rând, ECE nu a fost singura regiune care s-a confruntat cu turbulențe pe piața de fuziuni și achiziții – toate regiunile lumii fiind afectate, fără excepție. Cu toate acestea, scăderile anuale ale volumului și valorii înregistrate în ECE au fost considerabil mai puțin pronunțate decât cele observate la nivel global. De exemplu, în ceea ce privește volumul și valoarea, piețele din Europa de Vest și America de Nord au suferit scăderi mai accentuate de la an la an.

ECE a rămas, de asemenea, foarte atractivă pentru investițiile internaționale. Proporția totală a tranzacțiilor din regiune, care implică investitori transfrontalieri, a crescut la 64% în 2022, cu patru puncte procentuale mai mult față de anul precedent, înregistrând astfel cel mai mare nivel din 2015 până în prezent.

În ceea ce privește activitatea fondurilor de investiții, aceasta s-a atenuat după avalanșa de tranzacții record din 2021, volumul achizițiilor scăzând cu 31% de la an la an. Valoarea a coborât și mai mult, cu 66%, cu achiziții în valoare totală de 3,4 miliarde de euro în 2022, față de 9,9 miliarde de euro în anul precedent.

Totusi, volumul de achiziții s-a menținut în 2022 pe o poziție remarcabil de buna raportata la perioadele precedente. Astfel, numarul de achiziții ale fondurilor de investiții din 2022 ramâne unul dintre cele mai mari din ECE, cu un total de 97 de tranzacții, eclipsând cu ușurința perioada 2015-2020.

Alte concluzii cheie ale raportului includ:

- **Hotspot-uri regionale.** Primele patru țări în ceea ce privește volumul tranzacțiilor de fuziuni și achiziții din ECE în 2022 au fost Polonia (cu 235 de tranzacții), Austria (120), Republica Ceha (81) și România (76). În ceea ce privește valoarea totala a tranzacțiilor, Polonia și Austria au ocupat, de asemenea, primele doua locuri, urmate de Ungaria și Croația.
- **Sectorul tehnologiei ramâne liderul pieței M&A.** Acesta s-a evidențiat în 2022 drept cel mai mare generator de tranzacții din regiunea ECE din punctul de vedere al volumului, tranzacții care au implicat investitori din afara regiunii. Deși numarul de tranzacții (108) a scazut cu 13% față de nivelurile excepționale atinse în 2021 (124), acesta este totuși unul dintre cele mai mari niveluri anuale de tranzacții înregistrate până acum de sectorul tehnologic, urmat imediat de cele 60 de tranzacții încheiate în 2020.
- **Reducerea decalajului de evaluare.** Multiplul mediu de evaluare EV/EBITDA pentru regiunea ECE în toate sectoarele a fost de 8,5x în perioada 2021-2022, conform datelor raportate. Acesta este doar marginal mai mic decât multiplul mediu din Europa de Vest, care a fost de 8,9x pentru aceeași perioada. Convergența este semnificativa, datele aratănd ca multiplul mediu pentru regiunea ECE a crescut (cu mai mult de 0.5x EBITDA față de nivelul de 7,8x din 2019-2020), în timp ce multiplul Europei de Vest a scazut (de la 10,7x în 2019-2020).

Piața de fuziuni și achiziții din România a ramas dinamica în 2022

În pofida evenimentelor care au avut loc în ultimul an, activitatea de fuziuni și achiziții din România a evoluat pozitiv în 2022, înregistrând o creștere a volumului de tranzacții raportate (76 de tranzacții), cu 17% mai mult decât în 2021. Valoarea comunicata a tranzacțiilor a ajuns la 1,4 miliarde de euro, de la 2,7 miliarde de euro înregistrata în 2021, când o singura tranzacție a reprezentat aproape jumătate din valoarea totala a anului, și anume vânzarea de catre ExxonMobil a unei participații de 50% din concesiunea offshore XIX Neptun Deep Block, situata în Marea Neagra, catre firma de gaze naturale Romgaz pentru 914 milioane de euro. Însa, deoarece numai 13 dintre cele 76 de tranzacții raportate au indicat și valoarea tranzacției, valoarea totala reala a pieței de fuziuni și achiziții este cu siguranța mult mai mare pentru 2022.

Piața M&A din România se numara printre primele cinci din regiune, atât în ceea ce privește valoarea, cât și volumul tranzacțiilor, câștigând din ce în ce mai multa vizibilitate în fața investitorilor internaționali și dezvoltând o baza puternica de investitori locali. „În România, activitatea de fuziuni și achiziții a fost semnificativa, în special în al doilea și al treilea trimestru al anului. Daca am fi avut mai multa predictibilitate și o strategie clara pentru criza energetica așteptata spre sfârșitul anului 2022, tendința pozitiva ar fi putut continua și în ultimul trimestru al anului.”, a menționat Razvan Butucaru, Partner, Financial Services & Advisory Leader, Mazars în România.

Cele mai mari tranzacții au fost semnate de:

• Ford Otomotiv Sanayi, cu sediul în Turcia, și Ford Otosan Olanda, în valoare de 715 milioane de euro pentru achiziția Ford România;

• Ameropa AG, pentru o participație suplimentară de 30% în Promat Comimpex și Agroind Cauaceu, în valoare de 180 de milioane de euro;

• Energias de Portugal, care a achiziționat parcul eolian Wind Power Station de 151 MW pentru 120 de milioane de euro.

Din punctul de vedere al numărului de tranzacții, cei mai activi investitori au fost din România (21 de tranzacții raportate), urmați de investitori din Marea Britanie, Austria și Germania. În ceea ce privește cele mai active sectoare în funcție de numărul de tranzacții în 2022, sectorul energetic este cel mai performant, urmat de sectorul software IT și de cel medical.

Având în vedere volumul de capital care vizează sectorul privat local, cu accent pe energie, sustenabilitate și digitalizare, ne putem aștepta la o tendință pozitivă și în 2023. *„Exista deja peste 100 de oportunități anunțate pe piața locală, ceea ce plasează România pe locul al doilea după Polonia în ECE, având sectoare precum cel tehnologic și cel industrial în fruntea listei de interes a investitorilor. Va fi interesant de observat ce dealmakers vor sparge gheața după această scurtă perioadă de așteptare.”*, a menționat **Adrian Mihalcea**, Senior Manager, Deal Advisory, Mazars în România.